

ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΉ ΎΞΟΔΟΣ 2. ΕΡΓΑΣΙΑ 5.

ΑΠΟΤΕΛΉΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ ΣΤΗΝ PUČIŠĆA (ΚΡΟΑΤΙΑ).

WinSTONE

OPENING GATES FOR WOMEN
IN THE STONE SECTOR

institute of
Entrepreneurship
Development

CONTENT

INTRODUCTION.....	3
<i>AGENDA</i>	3
1. Presentation of the WinSTONE project [DNV].....	5
2. Objectives and results of the WinSTONE project [CTM]	6
3. Woman as a construction site manager, 30 years of experience - Katica Andrijašević, civil engineer	6
4. Presentation of dr. sc. Vinka Marinković, Senior Conservator – restorer at Croatian Restoration Institute, Department for Immovable Heritage	7
5. Presentation of Sandra Nejašmić Pirnat, Academic sculptor.....	8
6. From student to principal of the Klesarska škola mr.sc. Tamara Plastić, Principal of Klesarska škola.....	8
7. Artists and owners of family bussines, Dina Jakšić Pavasović and Ida Stipčić Jakšić	9
8. Stonemason and bussines owner, Željka Frančeski	10
9. Student of Klesarska škola, Vanessa Martinić, stonemason technican	12
10. Conclusions.....	12

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αυτό το Διεθνές Σεμινάριο χρησιμοποιήθηκε για την παρουσίαση του έργου WinSTONE σε φοιτητές και επαγγελματίες του τομέα στην Κροατία, αλλά και στο ενδιαφερόμενο κοινό, καθώς και για την επίσημη παρουσίαση των κύριων στόχων και αποτελεσμάτων του έργου.

Σκοπός του σεμιναρίου είναι η συλλογή πληροφοριών από τους συμμετέχοντες στην εκδήλωση, οι οποίοι είναι εμπειρογνώμονες στους διάφορους τομείς της πέτρας ή του κατασκευαστικού τομέα.

Κάθε συμμετέχουσα επισήμανε τα δυνατά και αδύνατα σημεία της εργασίας ως γυναίκα στον τομέα της πέτρας και των κατασκευών και ως καλλιτέχνης και ιδιοκτήτης της δικής της επιχείρησης στην Κροατία. Παρουσίαζαν την εργασία τους, την επαγγελματική τους ζωή με πολύ διαφορετικούς τρόπους.

Η ανατροφοδότηση από τους εμπειρογνώμονες θα χρησιμοποιηθεί για τη δημιουργία μιας μεθοδολογίας που θα εφαρμοστεί για τα επόμενα μαθήματα και περιεχόμενα. Είναι επίσης ένα κίνητρο και μια έμπνευση για τις γυναίκες να συνεχίσουν να εργάζονται στον τομέα της πέτρας, διότι είναι περισσότερο από αναγκαίος στην Κροατία. Εμπειρογνώμονες στον τομέα της πέτρας παρακολούθησαν αυτή την εκδήλωση και συμμετείχαν στο στρογγυλό τραπέζι.

Στο τέλος, το στρογγυλό τραπέζι έκλεισε με την παρουσίαση της φοιτήτριας της Klesarska škola. Συμμετέχει σε τόσα πολλά έργα και είναι η μόνη γυναίκα στην τάξη της. Η παρουσίασή της είναι σημαντική, διότι είναι σημαντικό για τη Σχολή και τον τομέα της πέτρας να εγγράψουμε όσο το δυνατόν περισσότερες γυναίκες, για να ολοκληρώσουν την Klesarska škola και να συνεχίσουν να εργάζονται στον τομέα της πέτρας.

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

ΑΝΟΙΓΟΝΤΑΣ ΠΥΛΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΠΕΤΡΑΣ

16.30 – 16.40	Ομιλίες καλωσορίσματος, Διευθυντής του Klesarska škola mr.sc. Tamara Plastić Συντονίστρια της εκδήλωσης Karmela Šegvić
16.40 – 16.50	Παρουσίαση του έργου από την DNV, Reiner Krug
16.50 – 17.00	Στόχοι και αποτελέσματα του έργου WinSTONE της CTM, David Caparros Pérez
17.00 – 17.50	Στρογγυλό τραπέζι I

Katica Andrijašević, πολιτικός μηχανικός

Δρ. Vinka Marinković, ανώτερη συντηρήτρια -
συντηρήτρια (στενή ειδικότητα - πέτρινη πλαστική),
κροατική αποκατάσταση Ινστιτούτο, Τμήμα Ακίνητης
Πολιτιστικής Κληρονομιάς, Παράρτημα Γραφείο Split, τμήμα
για τα πέτρινα γλυπτά

Sandra Nejašmić Pirnat, Ακαδημαϊκή γλύπτρια

mr.sc. Tamara Plastić, Διευθύντρια της Klesarska škola

17.50 – 18.05

Διάλειμμα για καφέ

18.05 – 18.55

Στρογγυλό τραπέζι II

dr. art. Dina Jakšić Pavasović, καλλιτέχνης και ιδιοκτήτης
του Jakšić galerija d.o.o.

Ida Stipčić Jakšić, σχεδιάστρια μόδας και ιδιοκτήτρια της
εταιρείας της εταιρείας Jakšić galerija d.o.o.

Željka Frančeski - λιθοξόος, ιδιοκτήτης της εταιρείας
"Kameni otok"

Vanessa Martinić, φοιτήτρια της Klesarska škola (τεχνικός
λιθοξόος)

18.55 – 19.05

Συμπεράσματα και κλείσιμο

Όλες οι παρουσιάσεις του Διεθνούς Σεμιναρίου καταγράφηκαν και αναρτήθηκαν
στον επίσημο λογαριασμό της Klesarska škola στο Youtube, ο οποίος θα είναι
διαθέσιμος στα αγγλικά, στον ακόλουθο σύνδεσμο:

https://www.youtube.com/watch?v=to_5_NaASqk&ab_channel=Klesarskaskola

Πληροφορίες σχετικά με το σεμινάριο είναι επίσης διαθέσιμες στην
επίσημη ιστοσελίδα της Klesarska škola, στον επίσημο λογαριασμό στο
Facebook και στο Instagram:

<https://klesarskaskola.hr/obavijest/odrzan-winstone-medunarodni-seminar/>

IG @klesarskaskolapucisca, FB: facebook.com/klesarskaskolapucisca

1. Παρουσίαση του έργου WinSTONE [DNV]

Ο κ. Reiner Krug παρουσίασε το έργο WinSTONE και τους εταίρους του έργου.

Είπε ότι ο αριθμός των γυναικών εργαζομένων στον τομέα της πέτρας είναι πολύ χαμηλός και το έργο Wintone ανοίγει τις πύλες για τις γυναίκες στον τομέα της πέτρας και προσπαθεί να το αλλάξει αυτό και να δείξει τις δυνατότητες των γυναικών στις δραστηριότητες στον τομέα της πέτρας.

Εκπροσώπησε κάθε εταίρο του έργου αυτού.

Συντονιστής του έργου είναι η DNV και οι δραστηριότητές τους είναι οι εξής:

- Εκπροσώπηση των συμφερόντων των γερμανικών βιομηχανιών φυσικής πέτρας με εξόρυξη και επεξεργασία φυσικής πέτρας για κατασκευές και μνημεία
- Διάδοση της γνώσης για τις πέτρες οικοδομής μεταξύ αρχιτεκτόνων και πελατών
- Δημιουργία και διανομή τεχνικών πληροφοριών, ενός συνόλου κανόνων για όλες τις εφαρμογές της φυσικής πέτρας στις κατασκευές
- Ανάπτυξη του επίσημου επαγγέλματος του μηχανικού φυσικής πέτρας (επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση)
- Προωθητής και εταίρος διαφόρων ερευνητικών έργων

Ένας άλλος εταίρος στο έργο είναι το ΕΜΠ - Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Σχολή Μηχανικών Μεταλλείων και Μεταλλουργών. Το πανεπιστήμιο είναι μεγάλη σχολή στην Ελλάδα με σημαντικά επαγγέλματα για το έργο μας, όπως αρχιτεκτονική και πολιτική μηχανική, μεταλλευτική και μεταλλουργική μηχανική κ.λπ. Το πιο σημαντικό μέρος για την Winstone είναι το Εργαστήριο Μεταλλευτικής και Μεταλλουργικής Μηχανικής με 70 ερευνητικά προγράμματα. Τώρα έχει 4 μόνιμους ακαδημαϊκούς πλήρους απασχόλησης, 3 μεταδιδακτορικούς ερευνητές και αρκετούς διδακτορικούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές ως ερευνητικούς βοηθούς.

Ένας ακόμη εταίρος του έργου είναι το IED - Ινστιτούτο Ανάπτυξης Επιχειρηματικότητας από την Ελλάδα. Πρόκειται για ερευνητικό οργανισμό που έχει δεσμευτεί για την προώθηση της καινοτομίας και την ενίσχυση του επιχειρηματικού πνεύματος.

Είναι ένας ελληνικός μη κερδοσκοπικός οργανισμός που έχει δεσμευτεί για την προώθηση της καινοτομίας και την ενίσχυση του επιχειρηματικού πνεύματος. Ως σύγχρονος διεθνής οργανισμός, πιστοποιημένο Κέντρο Αριστείας και DIH, το iED παράγει και μεταφέρει τεχνογνωσία, ενισχύει τις επιχειρηματικές γνωστικές διαδικασίες και υποστηρίζει κάθε επιχειρηματικό εγχείρημα σε όλη την Ευρώπη.

Έχουν υλοποιήσει περισσότερα από 200 εθνικά και ευρωπαϊκά έργα στο πλαίσιο πολυάριθμων χρηματοδοτικών πλαισίων και έχουν δημιουργήσει ένα ευρύ δίκτυο εταιρών και συνεργαζόμενων οργανισμών από την Ευρώπη και πέραν αυτής.

Ένας ακόμη σημαντικός εταίρος είναι το CTM - Centro tecnologico del marmol Spain. Πρόκειται για επιχειρηματική ένωση για την έρευνα μαρμάρου, φυσικών λίθων και τεχνολογικού κέντρου υλικών. Οι τομείς εξειδίκευσής τους είναι το εργαστήριο δοκιμών, η ασφάλεια στην εργασία, η γεωλογία και η γεωφυσική, οι κατασκευές και η αρχιτεκτονική, η E&A και η καινοτομία, οι τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών, η μεταφορά των αποτελεσμάτων των ερευνών, η κατάρτιση.

Και ο τελευταίος εταίρος είναι η Klesarska škola από την Pučišća, νησί Brač, Κροατία. Πρόκειται για μια μοναδική εξειδικευμένη σχολή λιθοξόων στη Δημοκρατία της Κροατίας. Είναι η μοναδική τέτοια σχολή στην Κροατία. Διδάσκει λιθοξόους (διάρκεια 3 ετών) και τεχνικούς λιθοξόους (διάρκεια 4 ετών).

Ο κ. Reiner Krug δήλωσε επίσης ότι ο επίσημος δικτυακός τόπος του έργου είναι winstoneproject.hr

2. Στόχοι και αποτελέσματα του έργου WinSTONE [CTM]

Ο κ. David Caparrós Perez παρουσίασε εν συντομία τους στόχους και τα αποτελέσματα του έργου. Είπε ότι το έργο ξεκίνησε την 1-10-2019 και η λήξη του έργου είναι στις 30-9-2021. Παρουσίασε το κύριο πλαίσιο του έργου και τους στόχους.

Το WinSTONE θα αποτελέσει πηγή για τις γυναίκες ώστε να διευρύνουν την προοπτική τους (προσωπική) μέσω ουσιαστικών στρατηγικών συνδέσεων σε οποιοδήποτε επίπεδο της καριέρας τους, ώστε να μπορέσουν να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητές τους και να επιταχύνουν ή να ενισχύσουν την επαγγελματική τους ανάπτυξη. Οι στόχοι του έργου θα είναι: επέκταση των υφιστάμενων εκπαιδευτικών προσφορών, αύξηση των ευκαιριών δικτύωσης μεταξύ ομοτίμων με συντονισμό των χώρων σύνδεσης και μάθησης, ανάπτυξη ενός συστήματος υποστήριξης και καθοδήγησης με άλλες γυναίκες του κλάδου, δημιουργία ευκαιριών για γυναίκες να υπηρετήσουν σε θέσεις εργασίας κλειδιά του κλάδου, αναγνώριση αναδυόμενων & έμπειρων γυναικών που διαπρέπουν στον κλάδο, δημιουργία ευαισθητοποίησης σχετικά με τις ευκαιρίες και τις διαδρομές καριέρας που είναι διαθέσιμες για τις γυναίκες που σκέφτονται να σταδιοδρομήσουν στον κλάδο της πέτρας, συνεργασία με το Διοικητικό Συμβούλιο της WinSTONE και άλλες επιτροπές και ενώσεις για την επίτευξη αυτών των στόχων.

Γυναίκες - και οι δύο σε κίνδυνο αποκλεισμού, ως νέες και άνω των 45- (60) ετών. - Κέντρα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (10) και καθηγητές επαγγελματικής κατάρτισης (150). - Επιχειρηματίες του τομέα της πέτρας (50).

Ο κ. Cararros Perez εκπροσωπούσε επίσης τα κύρια αποτελέσματα των έργων και όλα όσα πρέπει να κάνουν όλοι οι εταίροι, συμπεριλαμβανομένων βίντεο και εγχειριδίων για τους σπουδαστές στην ΟΕΥ, διεθνών σεμιναρίων και εκθέσεων για αυτούς. Αντιπροσώπευε επίσης το Κέντρο Ανοικτών Εκπαιδευτικών Πόρων που θα βρίσκεται σε επίσημο δικτυακό τόπο του έργου και το Μαζικό Ανοικτό Διαδικτυακό Μάθημα (MOOC) με διαδικτυακά σεμινάρια και σεμινάρια. Και τέλος, είπε ότι οι εταίροι του έργου πρόκειται να συνάψουν μνημόνιο συμφωνίας (MoU) για τις γυναίκες στον τομέα της πέτρας και να προσπαθήσουν να υλοποιήσουν αυτό το έργο στο μέλλον.

3. Γυναίκα ως υπεύθυνη εργοταξίου, 30 χρόνια εμπειρίας - Katica Andrijašević, πολιτικός μηχανικός

Η Katica Andrijašević είναι συνταξιούχος πολιτικός μηχανικός με περισσότερα από 30 χρόνια εμπειρίας σε αυτόν τον τομέα εργασίας. Μιλούσε για την πορεία της ζωής της από τη μικρή πόλη όπου τελείωσε το δημοτικό σχολείο, μέχρι το να γίνει υπεύθυνη εργοταξίου για τόσα πολλά σημαντικά μεγάλα έργα όχι μόνο στην Κροατία, αλλά και σε όλες τις βαλκανικές χώρες. Όταν τελείωσε το γυμνάσιο, άρχισε να εργάζεται και παράλληλα σπούδαζε στο πανεπιστήμιο. Μετά την ολοκλήρωση του πανεπιστημίου εργάστηκε στις πιο σημαντικές και διάσημες κατασκευαστικές εταιρείες στην Κροατία, όπως οι Shipyard Split, Pomgrad, Orbis holding, G-mont και Jadrankamen. Παρουσίασε τα πιο διάσημα έργα στη Δαλματία και την Κροατία, και ήταν η επικεφαλής των έργων αυτών και τις περισσότερες φορές η μόνη γυναίκα εκεί. Στο Pomgrad ήταν επιχειρησιακή διευθύντρια με 750 άτομα, τα περισσότερα από τα οποία ήταν άνδρες. Το αγαπημένο της έργο, το Sea Organ στο Ζαντάρ, ήταν στον διαγωνισμό για το καλύτερο έργο στην Μπιενάλε της Βενετίας το 2008.

Στο τέλος της παρουσίασής της, είπε ότι το κίνητρο είναι ο κινητήριος μοχλός όλων των εξελίξεων σε επιχειρηματικό και διαπανεπιστημιακό επίπεδο. Χωρίς υψηλό επίπεδο κινήτρων, δεν υπάρχει επιτυχημένη εργασία και στη συνέχεια δεν υπάρχουν αποτελέσματα εργασίας ή επιτυχημένες διαπροσωπικές σχέσεις.

4. Παρουσίαση του dr. sc. Vinka Marinković, ανώτερη συντηρήτρια - συντηρήτρια στο Κροατικό Ινστιτούτο Αποκατάστασης, Τμήμα Ακίνητης Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Η Vinka Marinković είναι ανώτερη συντηρήτρια-αναστηλώτρια στο Κροατικό Ινστιτούτο Συντήρησης, Τμήμα Ακίνητης Κληρονομιάς, Υποκατάστημα Split, Τμήμα Πέτρινων Γλυπτών. Η Vinka εκπροσωπούσε ποιες είναι οι προκλήσεις και τα κίνητρα εργασίας στα αγαπημένα της έργα τα οποία αποκατέστησε όπως ο καθεδρικός ναός του Αγίου Λαυρεντίου στο Trogir, η στήλη του Orlando στο Dubrovnik, το παλάτι του Διοκλητιανού, η Δυτική Πύλη και η εκκλησία της Παναγίας του καμπαναριού στο Split. Αντιπροσώπευε επίσης τη διαδικασία αποκατάστασης αυτής της σημαντικής πολιτιστικής κληρονομιάς.

Περιέγραψε την καθημερινή της εργασία. Εργάζεται σε όλα τα πολιτιστικά αγαθά που είναι χτισμένα από πέτρα και βρίσκονται υπό προστασία. Τεκμηριώνει την πολιτιστική κληρονομιά σε καθημερινή βάση, εργάζεται για την ερμηνεία, την έρευνα των αιτιών φθοράς, την εισχώρηση στην ύλη, τη συντήρηση και την αποκατάσταση, τον καθαρισμό της πέτρας, την ενοποίηση της πέτρας.

Η Vinka δήλωσε επίσης ότι εκπαιδεύεται συνεχώς και ολοκλήρωσε διεθνή μαθήματα στη Ρώμη για τη συντήρηση και αποκατάσταση πέτρας που διήρκεσαν τρεις μήνες.

Ολοκλήρωσε την παρουσίασή της λέγοντας ότι έργα όπως αυτό ενδυναμώνουν τις γυναίκες στον τομέα της πέτρας. Ίσως αν συμμετείχε σε κάτι τέτοιο στο παρελθόν, στην αρχή της καριέρας της, να τολμούσε να εργαστεί σε μεγαλύτερα έργα. Τέτοια έργα είναι σημαντικά για την ενθάρρυνση και τη δικτύωση.

5. Παρουσίαση της Sandra Nejašmić Pirnat, Ακαδημαϊκής γλύπτριας

Η Sandra Nejašmić Pirnat είναι ακαδημαϊκή γλύπτρια. Εργάστηκε επίσης ως καθηγήτρια μιας ομάδας επαγγελματικών μαθημάτων στη Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών και Σχεδιασμού στην Pula και ως καθηγήτρια Μοντελισμού στην Klesarska škola. Έχει εκθέσει σε σαράντα ατομικές και τριάντα ομαδικές εκθέσεις στο εσωτερικό και στο εξωτερικό και έχει συμμετάσχει σε πολλά εγχώρια και διεθνή συμπόσια γλυπτικής. Έργα της βρίσκονται σε ιδιωτικές και δημόσιες συλλογές σε όλο τον κόσμο. Έχει κερδίσει πολλά βραβεία και διακρίσεις για το καλλιτεχνικό και παιδαγωγικό της έργο. Εργάζεται με την πέτρα εδώ και 33 χρόνια.

Η Sandra εκπροσώπησε το έργο της, τα γλυπτά της και το πάθος της για την πέτρα. Το μεγαλύτερο κίνητρο στη δουλειά της ήταν το εσωτερικό, έπειτα η αγάπη για τη δημιουργία στην πέτρα, η αφοσιωμένη εργασία και η αγάπη για τους άλλους. Οι προκλήσεις της είναι νέες εμπειρίες και μάθηση και επίσης επενδύει στον εαυτό της και προοδεύει συνεχώς.

Η εμπειρία της έχει δείξει ότι σε κάθε επάγγελμα η συνταγή της επιτυχίας είναι η δουλειά, η τάξη και η πειθαρχία.

6. Από φοιτητής σε διευθυντής του Klesarska škola mr.sc. Tamara Plastić, Διευθύντρια της Klesarska škola

Η Tamara Plastić είναι διευθύντρια της Klesarska škola, έχει μεταπτυχιακό δίπλωμα από τη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών στο Σπλιτ. Ήταν καθηγήτρια φυσικής και πληροφορικής στην Klesarska škola.

Στην παρουσίασή της εκπροσώπησε το έργο της εκμετάλλευσης της πέτρας. Καθ' όλη τη διάρκεια της επαγγελματικής της σταδιοδρομίας, έθεσε ως στόχο να εξετάσει την πέτρα ως φυσικό υλικό. Η έρευνά της έδειξε ότι όλο το υλικό που εξάγεται στα λατομεία έχει την ίδια σύνθεση, η αποδοτικότητά του είναι μόνο 20 τοις εκατό και λιγότερο. Η υπόλοιπη πέτρα θα κατέληγε σε χωματερή. Καθώς την ενδιέφερε αυτό το θέμα, αποτέλεσε το θέμα της μεταπτυχιακής της διατριβής. Ασχολήθηκε με τους αλγόριθμους διαχείρισης και με το τι συμβαίνει όταν λαμβάνονται υπόψη όλα τα υλικά του λατομείου, καθώς και με τη δημιουργία ενός πληροφοριακού συστήματος διαχείρισης πέτρας στο οποίο εργάστηκε στο Jadrankamen.

Μίλησε επίσης για τη νομική ρύθμιση που απαγόρευσε τα λατομεία σε απόσταση 1 χλμ. από την ακτή σε όλα τα νησιά. Εξαιτίας αυτού, η βιομηχανία στο Brač θα ήταν εντελώς νεκρή. Έκανε αίτηση για διαγωνισμούς για τη διάσωση της λιθοτεχνίας στο νησί και έκανε μια μελέτη που λέει ότι ολόκληρο το Brač ζει στην πραγματικότητα από τη λιθοτεχνία, τα λατομεία και τη βιομηχανία πέτρας. Με βάση τη μελέτη της, το Brač είναι το μόνο που εξαιρείται από αυτή την απαγόρευση και το διάταγμα, οπότε η λιθοτεχνία συνέχισε κανονικά τη δουλειά της. Έκτοτε, ο τομέας της πέτρας και η ανάλυση της κατάστασης στον τομέα της πέτρας έγινε η δεύτερη ασχολία της: το δυναμικό του κοιτάσματος, οι περιοχές εξερεύνησης, τα χωροταξικά σχέδια κ.λπ.

Έχει κάνει προτάσεις για αλλαγές στα χωροταξικά σχέδια στο Brač σε σχέση με τις περιοχές έρευνας, και αυτό αποτελεί τη βάση για περαιτέρω εργασίες. Έχει επίσης συγγράψει δημοσιεύσεις, παραδείγματα καλών πρακτικών, έχει συμμετάσχει στη συγγραφή εγχειριδίων και όλα αυτά χρησιμοποιούνται σε κολέγια κατά τη μάθηση.

Ξεκίνησε επίσης τη διδακτορική της διατριβή, η οποία δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμη. Χαρακτηριστικά της πέτρας ως φυσικό υλικό και βελτιστοποίηση της διατήρησης στη χωματερή μετά την εκμετάλλευση, έτσι ώστε η πέτρα να ωριμάζει χωρίς η αποθήκευση να είναι δαπανηρή και έτσι ώστε να μπορεί να παραχθεί χωρίς να καταστραφεί η πέτρα. Η πέτρα που απομακρύνεται από το κοίτασμα δεν έχει τα ίδια χαρακτηριστικά μετά από κάποιο χρονικό διάστημα όταν αποθηκεύεται και γι' αυτό ο τρόπος αποθήκευσης είναι σημαντικός.

Ως διευθύντρια προσπαθεί να αυξήσει τον αριθμό των σπουδαστών, διότι χωρίς αυτό δεν υπάρχει γνώση ή ανάπτυξη ή διατήρηση του επαγγέλματος του λιθοξόου.

7. Καλλιτέχνες και ιδιοκτήτες οικογενειακών επιχειρήσεων, Dina Jakšić Pavasonić και Ida Stipčić Jakšić

Δρ. Η Dina Jakšić Pavasonić είναι καλλιτέχνης και ιδιοκτήτρια της εταιρείας Jakšić galerija d.o.o. Τελείωσε την Accademia di Belle Arti στη Ρώμη και έχει επίσης διδακτορικό δίπλωμα από την Ακαδημία Καλών Τεχνών του Ζάγκρεμπ.

Η γκαλερί Jakšić ανήκει σε 4 μέλη της οικογένειας Jakšić, η οποία στεγάζει πίνακες ζωγραφικής, γλυπτά, κοσμήματα, χρηστικά και διακοσμητικά πέτρινα αντικείμενα. Η γκαλερί βρίσκεται στο Donji Humac στην αυλή του σπιτιού της οικογένειας.

Χρησιμοποιεί την πέτρα με πολλούς τρόπους. Την παίρνει ως ιδέα ή ως απλό υλικό στο σχεδιασμό. Η διδακτορική της διατριβή ήταν η προσομοίωση ενός πέτρινου τοίχου που συνδέει δύο δρόμους στο νησί Brač. Η ψευδαίσθηση των υφασμάτων, η πέτρινη επένδυση είναι διαμορφωμένη σε δύο πλευρές και η διάταξή της παραπέμπει στο ύφασμα πάνω στο οποίο τοποθετείται το μονόγραμμα. Είχε μια έκθεση στο λατομείο κοντά στο Škrip. Έκανε την έκθεσή της εκεί γιατί συνδέει τη σημασία του τοπικού περιβάλλοντος και της τέχνης. Η πέτρα χρησιμοποιείται ως σημάδι ταυτότητας.

Τα τελευταία δύο χρόνια ασχολείται με την πέτρινη γλυπτική, έναν συνδυασμό γλυπτικής και ζωγραφικής. Βάζει χρωστική ουσία στην κόλλα και επεμβαίνει στην ίδια την πέτρα. Η λευκή πέτρα Brač αποκτά έτσι μια εντελώς διαφορετική όψη. Με τις εκθέσεις της συνδέει την οικογενειακή παράδοση με το σύγχρονο design και τη σημασία της πέτρας.

Για το "Modular candlestick" έλαβε το 2019. το βραβείο "Tripun Bokanić" από την Klesarska škola και τον οίκο Oris από το Ζάγκρεμπ για το καλύτερο σουβενίρ. Στην παρουσίασή της η Dina έδειξε επίσης τα αγαπημένα της έργα που βρίσκονται στην γκαλερί και εξήγησε από πού προήλθε η ιδέα και πώς τα φτιάχνει. Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι προσπαθεί να κάνει τα έργα της με τρόπο

που να χρησιμοποιεί ολόκληρη την πέτρα, επειδή η μεγάλη ποσότητα αποβλήτων στην παραγωγή πέτρας είναι ένα πολύ μεγάλο πρόβλημα.

Η Ida Stiprić Jakšić είναι σχεδιάστρια μόδας, αλλά κατά τη διάρκεια της ζωής της έβαλε την πέτρα στη ζωή και τη δουλειά της. Σε ηλικία 17 ετών είχε την πρώτη της ατομική έκθεση όπου χρησιμοποίησε πέτρα από την παραλία για να φτιάξει κοσμήματα. Αυτή η έκθεση σημάδεψε την περαιτέρω ζωή της. Το πιο διάσημο έργο της είναι το "Πέτρινο φόρεμα" από λευκή πέτρα Brač, το οποίο παρουσιάστηκε για πρώτη φορά το 2004 και εκπροσώπησε την κροατική μόδα στη Νέα Υόρκη το 2011. Έφτιαξε επίσης πέτρινη ρόμπα για άνδρα, φτιαγμένη από ενωμένους πέτρινους κύβους που μοιάζουν με τους τοίχους του παλατιού του Διοκλητιανού. Η γυναικεία πλευρά του Σπλιτ ήταν ένα φόρεμα σκούπα που είναι επίσης μεγάλο μέρος του Σπλιτ. Το επόμενο πέτρινο φόρεμα αντιπροσώπευε το "Zlatni rat", διάσημη παραλία στο Βολ, Brač, και ήταν φτιαγμένο από πέτρινα βότσαλα. Κατασκευάζει επίσης κοσμήματα από ημιπολύτιμους λίθους. Μέσα από την παρουσίαση εξήγησε πώς τα φτιάχνει και ποια μηχανήματα χρησιμοποιεί.

Τόνισε τη συνεργασία της με τον διάσημο Κροάτη τραγουδιστή Josip Lisac. Η συνεργασία τους είναι μακροχρόνια και η ίδια σχεδιάζει για εκείνη εδώ και χρόνια εξωφρενικά ρούχα και κοσμήματα.

Για την κατασκευή των αναμνηστικών "Stone flowers" έλαβε ειδικό βραβείο καινοτόμου σχεδιασμού από την Εταιρεία Καινοτόμων Dijatus και το σήμα "Originally Croatian" και έχει πιστοποιητικό πνευματικής ιδιοκτησίας. Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι τα πέτρινα λουλούδια είναι κατασκευασμένα από πέτρινα απορρίμματα, επειδή η αυτοσυντήρηση είναι πολύ σημαντική για τη δουλειά της.

8. Λιθοξόος και ιδιοκτήτης επιχειρήσεων, Željka Frančeski

Ο Željka Frančeski είναι λιθοξόος και ιδιοκτήτης της ιδιωτικής επιχείρησης "Kameni otok" από το Brač.

Είπε ότι όταν βλέπεις μια γυναίκα να εργάζεται στην πέτρα ή να εγκαθιστά ηλεκτρικό ρεύμα, ακούς σχόλια ότι κάνει ανδρική δουλειά. Είπε ότι όλοι δουλεύουμε με το μυαλό και την καρδιά μας και καταρρίπτει καθημερινά τα στερεότυπα για τις δουλειές των ανδρών και των γυναικών. Αποφοίτησε από την Klesarska škola. Η σχολή λιθοξόων ήταν ένα σχολείο για τη ζωή πριν από 20 χρόνια, επειδή τα θεμέλια για τη ζωή χτίζονταν ήδη εκείνη την εποχή. Ο στόχος δεν ήταν η αποφοίτηση αλλά η μάθηση. Όταν τελείωσε το σχολείο, ήθελε να εργαστεί στο επάγγελμά της. Επισκεπτόταν εργαστήρια λιθοξόων για δουλειά, την απέρριπταν τακτικά. Της προσφέρθηκε η θέση της γραμματέως σε ένα εργαστήριο λιθοξόων. Ήταν θυμωμένη και απογοητευμένη. Ήθελε μια δουλειά

στο επάγγελμα, στην πέτρα, είχε εκπαιδευτεί γι' αυτό. Ένας λιθοξόος την πήρε για δουλειά ως λιθοξόος λόγω της έλλειψης εργατών, αλλά ο ιδιοκτήτης του εργαστηρίου της ξεκαθάρισε ότι ήταν επιφυλακτικός επειδή είναι γυναίκα. Εργάστηκε εκεί για τρία χρόνια. Το 2010, άνοιξε τη δική της επιχείρηση λιθοξόων. Παράγει αναμνηστικά, κοσμήματα και χρήσιμα αντικείμενα. Έχει δύο υπαλλήλους, εκ των οποίων ο ένας είναι γυναίκα. Αγωνίζεται ενάντια στις προκαταλήψεις και τα στερεότυπα, οδηγεί ένα φορηγάκι, το ψηλότερο και μακρύτερο, και οι άνθρωποι την κοιτάζουν πάντα με έκπληξη. Ολοκλήρωσε την παρουσίασή της με λόγια: "Αν κάνεις τη δουλειά που αγαπάς, μπορείς να κάνεις τα πάντα".

9. Σπουδάστρια της Klesarska škola, Vanessa Martinić, τεχνίτης λιθοξόος

Η Vanessa Martinić είναι μαθήτρια στην Klesarska škola, τρίτη τάξη, τεχνικός λιθοξόος.

Πάντα αγαπούσε τη δημιουργικότητα. Ακολουθεί τις τάξεις, αγαπάει τις κάμερες και οι κάμερες την αγαπούν επίσης. Είναι το μοναδικό κορίτσι στην τάξη με 6 αγόρια. Εγγράφηκε στην Klesarska škola επειδή ήθελε να συνδυάσει τη δημιουργικότητα και την πέτρα και να μείνει στο σχολείο στο σπίτι. Μετά το λύκειο, είπε ότι έχει ένα ασφαλές μέλλον είτε πάει στο κολέγιο είτε όχι. Είχε ελάχιστη υποστήριξη όταν γράφτηκε σε αυτό το σχολείο. Ο μπαμπάς (λιθοξόος) δεν την υποστήριξε επειδή πίστευε ότι ήταν ένα σχολείο για άνδρες. Η μαμά έδωσε υποστήριξη. Οι φίλοι της την κορόιδευαν, οι δάσκαλοι στο δημοτικό σχολείο δεν την υποστήριξαν στην απόφασή της να πάει στην Klesarska škola. Αλλά στην Klesarska škola έχει μεγάλη υποστήριξη από τους δασκάλους, τους μαθητές, τον διευθυντή. Το σχολείο ήταν μια απόλυτη επιτυχία.

Οι παρουσιάσεις που έγιναν στη συνάντηση αυτή είναι διαθέσιμες στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι. Παρουσιάσεις.

10. Συμπεράσματα

Όπως προέβλεπε η ημερήσια διάταξη, μόλις ολοκληρώθηκαν όλες οι παρουσιάσεις, η Tamara Plastić ολοκλήρωσε το σεμινάριο με τελικό συμπέρασμα. Είπε ότι αυτό ήταν πολύ εμπνευσμένο, ρίξαμε φως στο θέμα των γυναικών που εργάζονται στην πέτρα και στη δύναμη των γυναικών. Όταν είμαστε μαζί, υπάρχει μεγάλη συγκέντρωση ενέργειας που νιώθουμε όλες, έτσι ώστε να μπορούμε να στηρίξουμε η μία την άλλη και να κάνουμε σπουδαία πράγματα στον τομέα της πέτρας.

Μπορούμε να πούμε ότι τα πιο σημαντικά θέματα που τέθηκαν στο σεμινάριο είναι η υποστήριξη των γυναικών και η ανταλλαγή καλών πρακτικών

με έργα όπως το Winstone. Είναι σημαντικό να ακούμε και να βλέπουμε τις επαγγελματικές διαδρομές τόσων πολλών διαφορετικών γυναικών που μοιράζονται ένα σημαντικό πράγμα, και αυτό είναι η αγάπη για την εργασία στην πέτρα.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

Η συνολική συμμετοχή στο Διεθνές Σεμινάριο του έργου WinSTONE στην Ρυčićα (Κροατία) ήταν 45 εξωτερικοί συμμετέχοντες, εκ των οποίων οι 27 δεν ανήκαν στους φορείς που συμμετέχουν στο έργο WinSTONE (online μέσω των ομάδων της Microsoft) και 12 συμμετέχοντες (ζωντανά), εκ των οποίων οι 6 δεν ανήκαν στους φορείς που συμμετέχουν στο έργο WinSTONE.

Οι συμμετέχοντες στο έργο που παρακολούθησαν το σεμινάριο ήταν οι εξής:

Deutscher Naturwerkstein-Verband E.V (DNV)

- Reiner Krug.

Asociación Empresarial de Investigación Centro Tecnológico del Mármol, Piedra y Materiales (CTM)

- David Caparrós Pérez.

KLESARSKA SKOLA Pucisca (KLESARSKA)

- Tamara Plastić.
- Karmela Šegvić
- Maja Milković
- Josipa Martinić

Οι κατάλογοι παρουσίας είναι διαθέσιμοι στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II. Κατάλογοι συμμετεχόντων.